

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közigazgatási, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetést pénz és reklamáció a kiadóhivatalhoz (Foigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőség helye: a táblaház iskola-utcai részében.
(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 11-12. és d. u. 1-2-ig.)

Kiadóiroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor esőtörtőken estig.

Megjelenik minden vasárnapon.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

A népszámláláshoz.

Az év közeledő végével országszerte ismét megejtetik a népszámlálás. Tíz évi időköz után veszik újra fogvatba, hogy megtudhassa ország, világ: hány ember él Magyarországon szép földjén s hogyan csoportosulnak azok korra, vallásra, nyelvre, műveltségre, családi állapotra és foglalkozás szerint. A véghez viendő népszámlálás munkálataiból fogunk majd teljesen hű képet nyerni arról, hogy hogyan állunk emberszámban, kedvezők-e Magyarországon a megélhetésre a viszonyok s előbbremertünk-e általában a lefolyt tíz év alatt.

Mіндеz ki fog ez alkalommal tenni vidékenkint, s így kisded városunkról, Köszegről is. Nem nézünk ugyan nagy várakozással az ideai népszámlálás elé, mert hát — mi türes-tagadás — némely téren aligha visszaesés nem fog mutatkozni vagy legulább is megállapodás lesz észlelhető; egyben-másban azonban — ezt már biztosra lehet venni — mindenesetre örvendetes eredményekre számolhatunk. A magyarosodási szempontból és műveltségre nézve határozottan előbbre mentünk a lefolyt tíz év alatt. Szükségünk ez alkalommal csak arra lesz, hogy a város lakossága közül mindenki erkölcsi és hazafiúi kötelességének tartsa a népszámlálás sikeréhez őszinte komoly beállítással hozzájárulni, és hogy az értelmiség a tudatlanokra vagy a magyar nyelvben nem jártas egyénekre hasson jó példával és felvilágosító szavával. Tudja meg a nép, hogy a népszámlálás nem adóösszeírás, hanem városunk és az ország

fejlődéséről, gyarapodásáról és boldogulásáról szóló nagy fontosságú kimutatás; örök időkre való följegyzése annak: mily hosszú az élettartam, mily arányokat öltött a népoktatás sikere s milyen a magyarság terjedése; mily korban kötnek ifjaink házassági frigyét, hány az elválás és mennyi a törvénytelen gyermekek száma.

A népszámlálási íveket még e héten kiosztják az ügynökök a kérdő rovatok kitöltése céljából. Íparkodjék minden családfő lehetőleg magyar nyelven korrektül e lapokat kitölteni és forduljon, ha netalán nem értené meg jól egyik-másik fölített kérdést, vagy nem volna képes a feleletet megállapítani, a mások, az avatottabbak tanácsára. Ez nem válik szegyenére senkinek sem, hanem inkább az, ha tudatlanságból, éretlenségből vagy rosszakaratból helytelen dolgokat vall be vagy firkál le. A számláló-lapok betöltéséhez szolgáljon a következő kiadott utasítás zsinórmértékül:

1. Az 1890. deczember 31-én életben levő minden egyén (férfi, nő, gyermek és pedig helybeli vagy idegen) után akkori tartózkodása helyén külön számláló-lap töltendő be.

2. A férfi-egyének számára fehér, a női-egyének számára kék lapok használatnak.

3. Ezért a számláló ügynök idejekorán látja el az egyes házbirtokosokat vagy helyetteseiket kellő számú számlálólapokkal (I. minta, fehér a férfiak, kék a nők részére), kik ezeket deczember 28-án az egyes háztartások (lakófelek) közt betöltés végett kiosztják.

4. Minden lap élére a megye, esetleg a város neve már nyomtatva lévén, a járás, község, városrész, utca (vagy az illető pusztá, telep, stb.) neve, alája pedig a házszám irandó.

A község nevének kiírását a község bélyegének tiszta ranyomása is pótolhatja.

Külön adóközséget képező pusztá mint ilyen veendő számba.

5. A betöltést a család (háztartás) feje vagy a család egyik tagja eszközli. Ha ezek irni nem tudnának, a házbirtokos vagy helyettese tartozik a lapokat betölteni; ha ezek is képtelenek erre, a számláló ügynök tölti be azokat.

6. A kérdésre adandó felelet olvashatólag s a mennyire lehet, magyarul irandó a „válasz“ című rovat megfelelő sorába. A számlálás mindenütt 1891. január 1-je és 10-ike közt megkezdettvén, e határidő alatt a lapok betöltendőek és a számlálás félbeszakítás nélkül be is fejezendő.

A számlálás ideje alatti változások (születés, halál, költözés) számba nem veendőek, hanem a népesség azon állapota derítendő ki, a mint az 1890. deczember 31-én létezett. Ennélfogva sem a deczember 31-ének éjjeli órája előtt elhaltak, sem az ezen óra után születettek számba nem veendőek.

Az uton levők ott veendőek számba, a hol a deczember 31-iki éjjelen megszállottak, vagy a hova január 1-én megérkeztek.

7. Az első rovatba az illetők vezeték- és keresztnéve irandó; és pedig mindazoké, kik 1890. deczember 31-ének éjjelén a lakásban töltötték, ugymint: a család vagy a háztartás feje, neje, gyermekei, unokái, e lakásban részt vevő rokonok vagy más, habár fizetés mellett ott tartózkodó egyének; továbbá csak ideiglenesen jelenlévő családtagok, rokonok vagy idegenek (szálló-vendégek), szolgák, cselédek és segédmunkások (legények, inasok, stb.), ha a háznál laknak; ugyancsak albérlők minden hozzátartozóikkal, szobatársak, ágyrajárok, stb.

TÁRCZA.

Karácsony.

Karácsonyi elbeszélés?

Éppenséggel nem; egyszerű, drámai fordulat nélküli történet, elcséplelt história, a milyent az ember uton-utfélen tapasztalhat! Annál rosszabb! Egyszerű szavakkal, minden cziczoma nélkül fogom elbeszélni az esetet, amint történt velem.

Nyolcz óra volt. A kereskedők már kinyitották boltjaikat, de a kávéházak, a melyekben késő éjjelig virrasztottak, még zárva voltak; az ügyes bajos emberek dolgaik után futottak, én meg cigarettáival ajkuir közt vidáman, élénken, gyors tempóban mentem, hogy a hideg és száraz levegőn véretem élénkebb lüktetésbe hozzam. Azokra gondoltam, a kik az éjt lakomák közt töltötték s most reggel kábult fejjel élzednek és kelnek föl, és — teljesen boldognak érzem magamat.

Lakásom előtt a Ferencz-József rakparton jártam. Szememmel a Dunán uszó jégtáblákat kísérttem. A Gellérthegy és a feje tetején gubbaszkodó fellegvár barnás ködbe volt burkolva. A nap fényes, fehér folt-nak tetszett az ég alatt elterülő nehéz, szürke ködben.

Egy utcaszarkon magányos játékkereskedő ütötte fel boltját. X lábu kis asztalon holmi apró játékokat, szegény emberek gyermekei számára való csecse-becséket árult. Egy jámbor öreg feje tünt ki a játékok közül, a ki a hidegben ide-oda tipegett, hogy tagjait mozgás által melongoesse.

A gázlámpa mögött, a mely mellett a kereskedő letelepedett, az asztalka előtt egy gyermek állott. Nem folytattam utamat; a gyermek arca megállított.

Őt-lhat éves lehetett, de kisebb volt, mint a hasonló koru gyermekek szoktak lenni. Beteges teremtés volt, olyan, mint a kik nyomorban születnek, rosszul szellőzött padlás- vagy pince-szobákban növekednek, a kik már a természetből szenvedésre vannak teremtve beteges kifejezés-el.

Olyan gyöngéd vonásai voltak, mint valami leány-gyermeknek.

A hideghez képest meglehetősen gyöngén volt öltözködve. Nyaka köré fekete-piros csikos nyakkendő volt tekerve. Szinehagyott, idejét szolgálta vipkája alól hosszú finom hajfűrtjei össze-vissza kuszálva csüggtek le. Közét dideregve dugta zsebébe. Nyakát vállalai közé huzta. Szinte puposnak tetszett.

E helyzete daczára sem látszott nevetségesnek; ellenkezéleg szép, szabályos arcvonásai voltak, arczbőre fehér és a hidegtől kissé pirosra csipett volt, szemek kék. Oh! azok a nagy szomorú szemek barna karikásuak voltak! Szempillái fáradtak és a csipős északi szélből kivörösödtek.

Néztem-néztem, ő, úgy látszik, engem nem látott; a csecsebecsek lámulatába volt elmerülve.

Mikor epedő szemekben láttam a sóvárgást és a bánatot, legott kis lánykámra gondoltam, a kit ép most hagytam el oly vidoran új ruhába öltözött babája mellett; még éreztem ajkamon a gyermek meleg csókját. Már elég nagy ahhoz, hogy tud limni a kis Jézusban, a ki leszáll a kéménven át; de oly kíváncsi is, vajjon nem a papa és mama játszószék-e a kis Jézus szerepét és oly hálás, oly örvendező, mikor felébredve játékokat, nyalánkságokat talál apró cipőiben!

A gyermek felé közeledtem.

— Ugy-e szépek azok?

— Azok.

— Neked is vannak ilyenek?

— Nincsenek.

— Édes apád nem adott neked?

Semmi felelet.

— Van édes apád?

— Nincs.

— Hát édes anyád?

— Az van.

A gyermek ilyen kurta feleleteket adott, félénkség nélkül, kellemes hangon, de nem nézett rám, szemét szüntelen a kirakatra szegezte.

— Mivel foglalkozik édes anyád?

— Dolgozik.

— Mit?

— Székeket fon.

— Hol lakik?

— Ott, a!

És fejével a messze külváros felé intett.

— Nem tetted cipőidet a kályha mellé tegnap este?

— Nincs kályhánk.

— De anyád csak rak tüzet?

— Rak, a falban van egy kis kemence.

— Nem tetted cipőidet a kemence mellé?

— De oda tettem.

— Hát a kis Jézus nem jött el?

— De eljött.

— S mit hozott neked?

— Nem tudom.

— Miért?

— Nem láttam, elveszett!

— Hogyan?

— Elveszett, mert a cipőim lyukasok.

Lábára néztem, hát láttam, hogy szegény kis lábai felig-meddig kikandikáltak a nyomorult kis cipőkből!

Miért kedvelik annyira a Horgony-Kőépítő-szekerényeket?

Mert nem válnak értéktelenné egy néhány nap múlva, mint a többi játékszerek, hanem a gyermekeknek évek hosszú során át mulató és oktató logikai szerül szolgál, és a hosszú időtartamot tekintetbe véve a legolcsóbb játékszerek. Továbbá, mert az igazán pompás minták utánépítése a szülőknél is kellemes mulatságot szerez és minthogy mindegyik szekrény szabályszerűen kiegészíthető. A ki egy kevésbé értékes utazás vétele által nem akarja maga magát megcsalni az utasítása vissza minden szekrényt melynek csomagolásán czegünk valamint gyári jelvényünk „a veres Horgony” hiányzik. — Képes árjegyzékek ingyen es bérmentve.

Richter F. Ad. és társa, Bécs, Ulitz No. 1. leg. 4.

28 arany-, ezüstérem és diszokmányok.

Zenélő-művek

melyek 4-200 darabot játszanak, harang, hárfa, dob, mandolina, expression és castagnet hangokkal

zenélő-szelenczék

melyek 2-16 darabot játszanak, továbbá varró-készületek, szivartartók, svájci házak, fényképalbumok, íróeszközök, kezyüskatulyák, levélnehézítők, virágtartók, szivarállványok, dohány-szelenczék, kis asztalok, üvegek, poharak, székek stb. mind zenélők. Mindenből a legújabb és legjobb, különösen karácsonyi ajándéknak való.

Ajánlja
Heller J. H., Bern
(Svájcz.)

Csak direkt megrendelések után nyu tok jótállást. Képes árjegyzékek mindenhol bérmentesen.

KÉPES CSALÁDI LAPOK

Szepirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.

Szerkesztő: Brankovits György, Főmunkatárs: Váradi Antal.

Előfizetési ára:

„Hölgyek Lapja” című dívat-melléklettel a Regény-melléklettel együtt.

Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok” XIII-ik évfolyamába lép az 1891-ik év első napjával. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezője, a magyar művelti családoknak e szellemi kincse. Újévi első számában Jókai Mórnak „Kétszer kettő négy” című regényét, Benitzky-Bajza Lenkének „Hasonló hasonlólal” című elbeszélését, — Lauka Gusztavnak „A bölcső titka” című regényét, — báró Horváth Miklósnak „A csel” című elbeszélését, — Tabori Róbertnek „Sylvia” című regényét, — Rudnyánszky Gyulának „Dalmady Gyö-zőnek költeményeit, Brankovits Györgynek „Az ajándékozóművészei” a Váradi Antalnak „A társadalom és a színház” című érdekes cikkeket kezd kiadni. A „Képes Családi Lapok” a fentnevezett jeles írókon kívül még a következő neves írók és íróknak támogatják, mint munkatársak, ez évfolyamban:

Tolnai Lajos, Mikszáth Kálmán, Komocsy Lajos, Termerdek (Ieszénaszky Dano), dr. Prem Jozsef, dr. Sziklay János, Inczedy László, Palagyl Lajos, Erdőy Dániel, Dengl János, Tölgyesi Mihály, Veresay Gyula, Mery Karoly, Muranyi Ernő, Petri Mor. dr., Roditzky Jenő, Grosz Lajos, Csorba Pálutay Agos, Szandai Zeno, stb.; Benitzky-Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvársdy Mira, Kuliffay-Benitzky Irma, Harmath Lujza, Hevesiasze-Sikor Margit, V. Gaal Karolina, Karlovazky Ida, Mericzay-Karossa Irma, Erzsike, stb. stb.

A „Képes Családi Lapok” az összes szépirodalmi képes hetilapok között a legélénkebb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli; képi a jelen eseményeit s a leghiresebb festők műveit mutatják be.

„Hölgyek Lapja” című s havonként kétszer megjelenő dívat-melléklet a legújabb dívatképeket hozza s e mellett a magyar háziasszonyoknak valóságos szellemi titkára, a mennyiben a nevelés, az egészség, a gazdaság, kertészet, a háztartás s a konyha terén nincs olyan kérdés, a melyet ne tárgyalna s nincs olyan titok, a melybe hölgyeinket be ne avatná!

Regénymelléklete négy kötet érdekes regényvel ajándékozza meg évenként az előfizetőt.

A „Képes Családi Lapok”-nak még a zöld borítéka is tele van mulató közleményekkel, humoros apróságokkal, sakk-, képi-, szám-, kocka- és ponttalányokkal és szórjtvényekkel, melyeknek megfejtői érdekes jutalmakat kapnak.

A „Képes Családi Lapok” gazdag tartalma és számos melléklete dacára mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hetilap: éppen azért bizony számíthatunk minden honfíu és honleány, minden magyar család támogatására és pártfogására.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt — legszívesebben levelezőúton — hozzáférni akarnak.

A ki az egész évre másfél hat trényi előfizetési összeget busz krajczár számlával és postaszállítási díjjal egyszerre beküldi, annak két eredeti regényt küld jutalmul.

A ki öt új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet vagy egy — kiadásában megjelent — regényt küld.

Megrendelhető postautalványon minden postahivataltól és minden könyvkereskedésben.

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala, Budapest, Nagykörönd-utca 20. szám.

Karácsonyi kiállításom megtekintésére szívesen látok bárkit is. Gyönyörű szép ezikeket hozattam. Pompás alkalmas ajándékok és kiváló szép Karácsonyfa díszítések 1/2 krtól kezdve. Kitiűnő tisztelettel

Köszegi József,
kínél minden, akár hol megjelent vagy hirdetett ezikk, ha talán nem is olcsóbb, de minden esetre hasonló árban kapható.

Köszeg. **Pilnay Vince,** utód,
rövid és norinbergi árak kereskedése.

Egész évre 8 frt. Harmánckettedik évfolyam. Egész évre 8 frt.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS!

„BUDAPESTI BAZÁR”

leggazdagabb tartalmu, legészívesebb és legolcsóbb szépirodalmi dívatközlönyre, mely egy év lefolyása alatt 2000 illusztrácziön, — képeken és ábrákon — mutatja be az ideények legújabb dívatát, a tehéreműek legszebb mintáit s a kézimunkák minden ágazatát.

A „Budapesti Bazár” szépirodalmi részében közöl be-szélyeket, költeményeket és tárczacikkeket a legjobb bel- és külföldi íróktól; a nevelés, háztartás, művészet, ipar, sport stb. köréből szakíróktól hoz mulató és gazdag tartalmu ezikeket. — Az annyira kedvelt „Rózsaszín-borték”-ot, mint eddig, ezentul is „Társalgó-csarnokul” engedjük át lapunk t. előfizetőinek, s „Nyitl-Posta” cím alatti, a mulatótálalányokon kívül, ezer jó tanácsal szolgálunk kedves olvasónkinknek. Adunk minden számban eredeti párizsi dívatleveleket, képekkel és rajzokkal kísérv s kertészeti ezikeket ábrákkal magyarázva.

A „Budapesti Bazár” minden számához a legdíszesebben kiállított több alaku párizsi dívatképet adunk. A lunk a tavaszi, nyári, őszi és téli ideényre a legújabb párizsi rajzok után kalapmintákat.

A „Budapesti Bazár” minden második számához külön nagy íven feséreműek himzé-éhez való rajzokat, mintázatokat és monogramokat.

Adunk papírból, természetes nagyságban kivágott szabásmintákat, melyek után házilag készíthetik el t. előfizetőink öltözékeiket.

Adunk ezenkívül t. előfizetőinknek képesívünk bármelyik alakjáról természetes nagyságban kivágott szabásmintát — ingyen!

Adunk minden számunkhoz egy tizenhat oldalú rendkívül érdekes regénymellékletet, mely könyvvalakban beküthető. Jövő évi ingyenes regénymellékletünk: Emmer Jánosnak, az újabb német regényírók egyik legjelesebbikének.

Az előfizetési pénzeket legészívesebben postautalvánnyal küldeni ily ezim alatt:

Király János, szerkesztőnek Budapestben, Koronaherzeg-utca 17. szám.

Negyedévre 1 frt 25 kr. III. évfolyam. Negyedévre 1 frt 25 kr.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

DIVAT-TÜKÖR

gazdag tartalmu, legolcsóbb, legészívesebb dívat- és kézimunka-közlönyre. Megjelenik minden hó 1-én egy külön mellékelt színezett dívatképpel, a boríték külső lapján több alakból álló dívatképpel; minden hó 15-én a borítékon dívatképpel és külön szabás- és kézimunka melléklettel. A „Dívat-Tükör” előfizetői, a mellékletkon kívül, sok kedvezményben részesülnek. Megrendelhetnek szabásmintát, monogramot; a dívat és kézimunka körébe vágó bármily tárgyat pontos és olcsó bevásárlás mellett kaphatnak.

Előfizetési feltételek:

Negyedévre 1 frt 25 kr. || Félévre 2 frt 50 kr.
Egész évre 5 frt.

Az előfizetési pénzek **Király János szerkesztőnek, Budapestben (Koronaherzeg-utca 17. sz.)** küldendők.

A legnépszerűbb és a legelterjedtebb magyar napilap.

1891. XI. évfolyam.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és lapdulajdonosok: Csukássy József és Rákosi Jenő.

A „Budapesti Hirlap”-nak a hazai műveit olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét minden pártérdek mellőzésevel küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyetlen jelszóval: magyarság! Viszont az ország legkiválóbb intelligentiája is azonosította magát a lappal, foglalkozva azt oly módon, mely páratlan a magyar ujságírás történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hirlap” érte el; legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja ez országnak.

A „Budapesti Hirlap” politikai cikkeinek iránva, mint eddig, ugy ezentul is mindonkor nemzeti és a pártérdekektől független. Politikai hírei széleskörű összeköttetésok alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közéleti felő távirati értesülésekkel látnak el rendszer levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap. „Budapesti Hirlap” távirati és telefon tudósításai manap már teljesen egy fokon állanak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. A „Budapesti Hirlap” tárczarovata a lapnak egyik erősege és mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A napi rovatok kitiűnő zsurnaliszták szerkesztik s a helyi értesülés ismert legügyesebb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvényszéki rovatát külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap” helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. A regénycsarnokban csak kiváló írók legújabb műveit közli.

Az előfizetési feltételei: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetések videkről legészívesebben postautalvánnyal eszközölhetők következő ezim alatt: A „Budapesti Hirlap” kiadóhivatalának, Budapest, IV. kerület, Kalap-utca 16. szám.

Karácsonyi és újévi ajándékokból álló

BAZÁR

város-kör 77. szám Eitner-féle ház.

Ajánlom gazdag és nagy választékú fényűzési ezikeimet, alkalmi ajándék, ékszer és pipere-tárgyakból álló rakományt: gazdag választékban, társas- és szép gyermek-játékokat, tréfás-tárgyakat, valamint írószerek- és egyéb efféléket

csodálatos olcsó gyári árakon.

Mindezek szíves megtekintésre van szerencsém a t. ez. közönséget felhívni.

Köszeg. **Pilnay Vince,** utód,
rövid és norinbergi árak kereskedése.